

مدیر طرح و برنامه مرکز پژوهش های
 اسلامی صدا و سیما

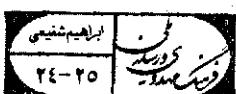
در دو - سه دهه گذشته، موضوع منجی گرایی، موعودبادی و آخرالزمان شناسی مورد توجه رسانه های غربی و به ویژه رسانه های دیداری و شنیداری قرار گرفته است. در طول این سیال ها، دهها فیلم سینمایی و ویدئویی با موضوعاتی چون نبرد آخرالزمان، رویدادهای آخرالزمان، ظهور مسیح به عنوان منجی موعود آخرالزمان و حوادث و رویدادهای بیش از این ظهور، در قالب برنامه های نمایشی و مستند، ساخته و پخش شده است؛ به گونه ای که با یک جستجوی ساده در اینترنت، به اسامی دهها فیلم با موضوعات یادشده برخورد می کنید.

درباره چرا بیان رشد و گسترش این مباحث در رسانه های تصویری غربی، دیدگاه های مختلفی مطرح شده است. بر اساس ادله و مستندات موجود، می توان گفت دلیل این رشد و گسترش، توسعه دامنه نفوذ فرهنگی - سیاسی جریان مسیحیت بنیادگرا یا مسیحیت صهیونیستی در طول سال های اخیر است؛ این جریان که تفکراتش برآمده از آموزه های آخرالزمانی کتاب مقدس است.

از ایزار رسانه ها، بهترین شکل در جهت اهداف خود استفاده می کند. این نکته را نیز باید در نظر داشت که سیاست رسانه ای این جریان از یک سو، تبلیغ و ترویج آموزه های آخرالزمانی کتاب مقدس و از سوی دیگر، مقابله با آموزه های آخرالزمانی اسلام و ارائه چهره های نامناسب از منجی موعود مسلمانان است.

متأسفانه صدا و سیمای جمهوری اسلامی، با تأخیری ده - پانزده ساله، به موضوع مهدویت پرداخته است. البته حدود ۱۳۷۴ برنامه به نام انتظار سیز، از صدای جمهوری اسلامی ایران پخش شد و برخی شبکه های رادیویی، همچون رادیو جوان و رادیو معارف نیز در سال های اخیر، برنامه هایی در این زمینه داشته اند؛ ولی در حوزه سیما، کار با تأخیر بیشتری آغاز شده است. برخی از مجموعه برنامه های مهدوی که در چند سال اخیر، از شبکه های مختلف سیما پخش شده

۱. مانند فیلم سینمایی آرمگیون؛

عبارت است از مجموعه پایان دوران از شبکه اول سیما؛ مجموعه‌های به سوی ظهور، چهل وادی تماثل، پرده عشق و منق انتظار از شبکه دو سیما؛ برنامه شهری دیگر از شبکه چهار و برنامه صبح/امید از شبکه قرآن.

با توجه به اقبال گستردۀ جامعه نسبت به مباحث مهدوی، در سال‌های اخیر، این انتظار وجود دارد که رسانه ملی نیز همگام با مردم، موضوع مهدویت و انتظار را بیش از پیش، مورد توجه قرار دهد تا بتواند نیازهای فرهنگی روزافروزی را که در این زمینه احساس می‌شود، پاسخ گوید. ورود گستردۀ و تأثیرگذار صدا و سیما جمهوری اسلامی به حوزه مباحث مهدوی، مستلزم توجه به نکاتی است که در اینجا، به برخی از آنها اشاره می‌کنیم:

بایسته‌های برقامه‌سازی

در تولید و پخش برنامه‌های دینی، از جمله برنامه‌های مهدوی، حساسیت‌ها و ظرفت‌های خاصی وجود دارد که اگر به آنها بی‌توجهی یا کم‌توجهی صورت گیرد، آن برنامه‌ها نه تنها اهداف مورد نظر را محقق نخواهند شاخت، ممکن است موجب ایجاد شباهه‌ها و پرسش‌های مختلف درباره آموزه‌های دینی شوند. مهم‌ترین بایسته‌هایی که در ساخت برنامه‌های مهدوی، باید مورد توجه قرار گیرند، به شرح زیر است:

۱. تعمیق و ارتقای معرفت و ایمان روشن‌بینانه

رهبر معظم انقلاب اسلامی در بیان نقش و مستولیت صدا و سیما در حوزه دین، ارتقای معرفت و ایمان دینی مردم را مورد توجه قرار داده است:

طیبیتاً از وظایف صدا و سیما، ارتقای معرفت دینی و ایمان دینی است؛ هر دو معرفت و ایمان باهم تفاوت دارند. هم ایمان مردم باید تقویت شود و هم معرفت و شناخت مردم، شناخت دینی مردم باید ارتقا بینا کند در زمینه معرفت دینی، باید توجه داشت که ایمانی که مردم بینا می‌کنند، سست، عوامانه، سطحی و قشری نباشد. به شدت از این پرهیز بشود. اکتفا نشود به تقلیل احساسات مردم و تشریفات افرادی، تأکید بر این چیزها به طور افرادی، هیچ معنی نیست و تبلیغ دین محضوب نمی‌شود.

بر اساس این سخن مقام معظم رهبری، در برنامه‌های مهدوی صدا و سیما - همچون دیگر برنامه‌های دینی - باید تلاش شود هم معرفت و شناخت مردم درباره مهدویت افزایش باید و هم ایمان و باور آنان به این موضوع تقویت گردد. بنابراین، بر همه مدیران و برقامه‌سازان صدا و سیما لازم است که از یکسو از طرح مطالب سست، عوامانه، سطحی و قشری در برنامه‌های مهدوی جلوگیری کنند و از سوی دیگر، به شاعرانه‌ها و مطالب صرفاً احساسی و عاطفی که جنبه معرفت‌افزایی ندارند، بسته نکنند.

برای تحقق این مهم، اقدام‌های متعددی باید صورت گیرد که به چند مورد از مهم‌ترین آنها اشاره می‌کنیم:

(الف) بهره‌گیری از پژوهش و تحقیق در ساخت برنامه‌ها:

هرگز نمی‌توان از برنامه‌ای که برای ساخت آن، هیچ پژوهش و تحقیقی صورت نگرفته و برنامه‌ساز صرفاً بر اساس اطلاعات محدود خود یا حداکثر استفاده از چند کتاب دست سوم، برنامه خود را سامان داده است، انتظار تعمیق و ارتقای معرفت و ایمان مردم در زمینه باور مهدوی داشت. از این رو، بر سازندگان برنامه‌های مهدوی رسانه ملی لازم است که در تهیه و تولید این گونه برنامه‌ها، به پژوهش و تحقیق بیش از پیش بها دهند و از طرح مطالبی که بر پژوهش و تحقیق مبتنی نیست، خودداری کنند.

(ب) استفاده از کارشناسان و مجریان زیده و فهیم:

یک دیگر از عواملی که می‌تواند در افزایش سطح برنامه‌های مهدوی و در توجه، ارتقای معرفت و ایمان مخاطبان این برنامه‌ها موثر باشد، استفاده از برخی کارشناسان حوزه‌ی و دانشگاهی است که در موضوع مهدویت، به طور تخصصی کار کرده‌اند و صرفاً به ارائه مطالب عمومی نمی‌پردازند. بهره‌گیری از افراد آشنا به موضوع مهدویت برای اجرای برنامه‌های مهدوی نیز می‌تواند نقش مهمی در این زمینه ایفا کند.

(ج) تأمل و تدبیر در تولید برنامه‌ها:

شتاب و عجله در ساخت برنامه‌های مختلف، از جمله برنامه‌های مهدوی، برای پاسخ‌گویی به تب آتن، آفت بزرگی است که مانع تحقق اهدافی جون معرفت‌افزایی و تعمیق ایمان و باور مردم می‌شود و برنامه‌ها را همواره در سطحی نازل از محتوا قرار می‌دهد. برای رهایی از این آفت، داشتن برنامه‌ریزی مناسب برای تولید این گونه برنامه‌ها ضروری است.

۲. توجه به وجود سه گانه فرهنگ مهدویت

فرهنگ و اندیشه مهدویت شیعی وجود گوناگونی دارد و همه ابعاد سه گانه ذهنی - عقلی، قلبی - احساسی و عینی - رفتاری وجود انسان‌ها را در بر می‌گیرد. از این رو، در ترویج و گسترش این فرهنگ و اندیشه متعالی از طریق صدا و سیما، باید به همه ابعاد وجودی انسان‌ها توجه و همه آنها را متأثر کرد؛ یعنی از یکسو باید کوشید مخاطبان به شناخت عقلی مناسبی نسبت به معارف مهدوی دست یابند و از این نظر، کاملاً اقاناع شوند. از سوی دیگر، باید در پی آن بود که مردم از نظر عاطفی و احساسی نیز از این معارف متأثر شوند تا به پیوند قلبی مستحکمی با مهدوی موعود دست یابند. همچنین باید کوشید شنوندگان و بینندگان از نظر بعد عینی - رفتاری نیز از معارف مهدوی تأثیر پذیرند تا در نهایت، به همراهی عملی شایسته‌ای با امام و مقتدای خود برسند و رفتار آنان نیز رنگ و بوی مهدوی پیدا کند.

به بیان دیگر، در تبلیغ و ترویج فرهنگ مهدویت و انتظار، باید داشتن افزایی، سوراًفرینی و حرکت‌زایی، در کنار هم مورد توجه قرار گیرند تا تمامی وجوده این فرهنگ در جامعه محقق شود. البته این سخن بدین معناست که یک برنامه همه این موارد را داشته باشد، بلکه مراد این است که برآیند کلی برآوردهای صدا و سیما و تولیدات پرشمار و متنوع رسانه در عرصه مهدویت، باید به گونه‌ای باشد که تصویر جامعی از فرهنگ مهدویت و انتظار ارائه دهد و همه ابعاد وجودی انسان‌ها را از این فرهنگ متأثر سازد.

۳. سرلوحه قرار دادن اندیشه‌ایام خمینی درباره انتظار

در جامعه ما، دیدگاه‌ها و اندیشه‌های متفاوت و گاه متعارض در زمینه موضوع مهدویت و انتظار وجود دارد. گروهی با برخورد غیرفعال با اندیشه انتظار، هرگونه حرکت اصلاحی را در دوران غیبت نفی می‌کنند و هیچ تکلیف و مسئولیتی برای زمینه‌سازی ظهور، متوجه منتظران نمی‌دانند. در نگاه این «گروه» حداکثر وظیفه منتظران، دعا برای فرج امام زمان (عج) و تلاش برای تشرف به حضور آن حضرت است. گروهی نیز با تأثیرپذیری از اندیشه‌های امام خمینی (قدس سرہ) و با نگاهی فعال به مفهوم انتظار، انتظار فرج را انتظار قدرت اسلام می‌دانند و پس این باورند که در عصر غیبت، شیعیان باید با تشکیل حکومت و گسترش عدالت در جامعه، مقدمات ظهور امام مهدی (عج) را فراهم کنند حال برنامه‌های مهدوی صدا و سیما باید مروج و مبلغ چه دیدگاهی باشد و برآیند عمومی برنامه‌های تولید شده، مخاطبان را به کدام دیدگاه تمایل سازد؟

در نگاه نخست، پاسخ این پرسش آسان به نظر می‌رسد و همه اذعان می‌کنند که باید برنامه‌های صدا و سیما مروج و مبلغ دیدگاه دوم باشد؛ ولی مهم این است که در عمل، چه انفاقی می‌افتد و ساختار برنامه‌های تولیدی، بخش‌های مختلف آنها و فضای کلی حاکم بر برنامه‌ها،

کدام دیدگاه را تقویت و کدام دیدگاه را تضعیف می‌کند؟

به نظر می‌رسد زمانی که در برنامه‌های مهدوی، به وجه معرفتی موضوع مهدویت و انتظار، کمتر توجه می‌شود و رویکرد برنامه‌ها، بیشتر احساسی - عاطفی است، در این برنامه‌ها، از تکالیف و وظایف سیاسی، فرهنگی و اجتماعی منتظران عصر غیبت، سخنی به میان نمی‌اید و مباحث

مطرح شده در این برنامه‌ها، با شرایط امروز جهان اسلام و تهدیدهای بالقوه و بالفعلی که کیان اسلام و شیعه را تهدید می‌کند، هیچ ارتباطی ندارد. از این رو، نمی‌توان انتظار داشت که این گونه برنامه‌ها در نهایت، مخاطبان را به سوی دیدگاهی که برای انتظار، نقشی سازنده، تحول آفرین و زندگی بخش قائل است، رهمنو شود. بنابراین، مدیران و برنامه‌سازان رسانه ملی باید ضمن افزایش کمی و ارتقای کیفی برنامه‌های ویژه مهدویت، مراقب باشند که این گونه برنامه‌ها در عمل، مروج و مبلغ دیدگاه حضرت امام خمینی (قدس سرمه) یا همان انتظار فعال باشند.

۷. شبهه‌زدایی از افکار و اندیشه‌ها

تنوع و تکثر مخاطبان رسانه و اختلاف سطح علمی، فرهنگی و اعتقادی آنان اقتضایی کند طرح مباحث مهدوی به گونه‌ای صورت گیرد که خدای ناکرده، برای کسی شبهه و ابهام ایجاد نشود. قطعاً نمی‌توان همه مطالب و مباحث را که در یک جمع محدود، از ارادتمندان حضرت مهدی (عج) بیان می‌شود - هر چند بسیار جذاب و شنیدنی باشد - در رسانه مای مطرح کرد. رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با رئیس و مدیران سازمان صدا و سیما، بر این موضوع تأکید کرده است:

برنامه دینی باید از ذهن شنونده شبهه‌زدای باشد؛ نه شبهه‌زا. گاهی برخی بیانات دینی را از تلویزیون یا از رادیو گوش می‌کنیم و می‌بینیم شبهه ایجاد می‌کنند! یک حدیث سنت، یک حرف نامتفقون، مطلبی که برای جمع متلاً بیست نفره یا پنجاه نفره عده‌ای مؤمن مخلص، مناسب است و اینان آنها را زیاد می‌کنند، به زبان اوردن آن در سطح میلیونی مردم، جز اینکه ایمان عده‌ای را سست کند و در لذهنگان، تردید ایجاد کند، هیچ قایده دیگری ندارد. از این چیزها باید پرهیز کرد. بیان دینی و تبیین دینی باید شبهه‌زدای باشد و شبهه‌زا نباشد.

بنابراین، در تولید برنامه‌های مهدوی، دو نکته را باید همواره در نظر داشت؛ نخست اینکه مطالب و مباحث مطرح شده در این گونه برنامه‌ها، شبهه‌های را به ذهن بیننده یا شنونده القا نکند و دوم اینکه اگر برنامه به پاسخ شبهه‌ای می‌پردازد، پاسخ گویی به گونه‌ای باشد که کاملاً برای مخاطبان، با همه اختلاف سطحی که دارند، قانع کننده باشد. در غیر این صورت، شبهه مطرح

شده در ذهن مخاطب باقی می‌ماند؛ بی‌آنکه پاسخ مناسبی برای آن دریافت کرده باشد. این همان شبهمزایی است که مقام معظم رهبری به آن اشاره فرمود. با توجه به نکته یاد شده، برخی معتقدند اساساً رسانه، حتی با هدف پاسخ‌گویی نیز نباید به طرح شبهمها پردازد؛ زیرا این احتمال وجود دارد که مخاطب، اصل شبهم را به خوبی درک کند و ذهنش شبهدار شود؛ ولی پاسخ شبهم را به خوبی درک نکند یا از آن قانع نشود.

۵. طرح مطالب درست و متنق

مخاطبانی که برنامه‌های مهدوی رسانه را برای خود انتخاب می‌کنند، ممکن است از نظر سن و سال یا سطح تحصیلات متفاوت باشند. مثلاً برنامه‌ای ویژه نوجوانان و برنامه دیگری برای فرهیختگان تولید شود؛ ولی در همه این برنامه‌ها، این نکته باید مورد توجه قرار گیرد که مطالب ارائه شده کاملاً درست و متنکی به منابع متنق باشد؛ اگرچه سطح این مطالب با هم متفاوت است و با توجه به مخاطب، ممکن است ساده یا پیچیده باشد.

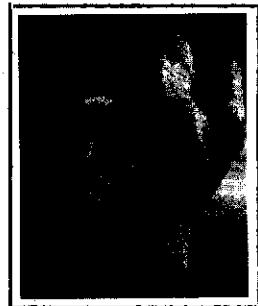
رهبر معظم انقلاب در همین زمینه می‌فرمایند:

درست است که ما تبیین دینی را در سطح نخبگان، در سطح متوسط، در سطح پایین و در سطح کودکان داریم، اما همان که در سطح کودکان است، مطلقًا باید صحیح باشد... اگرچه در زمینه دین، به گودک یا به انسان عامی تفہیم می‌کنیم، مطلقًا نباید غلط باشد که بعد، در ارتقای معرفت دینی، ببیند آن حرف نادرست بوده است. نه درست؛ صفت‌ها ساده، بنابراین، حرف دینی در همه سطوح باید صحیح باشد.

۶. استفاده نکردن از متن‌های بی‌محتوی یا کم‌محتوی

اگرچه قالب ادبی، اعم از شعر یا نثر، وسیله مناسبی برای انتقال مفاهیم دینی و از جمله معارف مهدوی است و در ایجاد انس و ارتباط میان مردم و موعود متنظر، بسیار مؤثر می‌باشد؛ ولی باید توجه داشت که در استفاده از این قالب نیز نمی‌توان به محتوی و مضمون بسی تفاوت بود و از هر متنی، صرفاً به دلیل زیبایی و داشتن آرایه‌های ادبی استفاده کرد.

متأسفانه بسیار دیده می‌شود که مجریان برنامه‌های صدا و سیما، به ویژه در برنامه‌های زنده

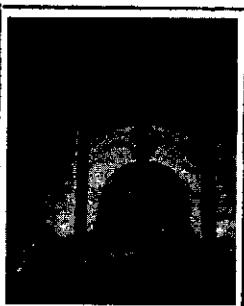
شعر یا قطعه‌های ادبی را با آب و تاب، در مدرج و ثنای امام عصر (عج) می‌خوانند، بی‌آنکه توجه کنند که آیا این شعر یا قطعه ادبی چیزی به معرفت مردم می‌افزاید یا انس آشان با امامشان را بیشتر می‌کند یا خیر؟ سخنان رهبری در این زمینه خواندنی است:

گاهی انسان برنامه‌ای را می‌بیند که شخصی با شست و مانند یک قطعه ادبی، فرستاً راجع به امام هفتم، موسی بن جعفر (ع)، حرف می‌زنند لدر سرانق ملکوت! که هیچ معنا ندارد و مثل پنک بزرگ است. این کارها نه ایمان کسی را زیاد می‌کند، نه لذتی دارد، نه هنر نویسنده‌گی به معنای حقیقی کلمه، در آن به کار رفته است. چرا این برنامه‌ها پخش می‌شود؟! باید به جای آن، چند فضیلت درست، منطقی — با استدلال — از امام موسی بن جعفر (ع) نقل شود و زندگی او شرح ناده شود؛ انسان گوش می‌کند، لذت می‌پردازد، معرفت و محبتش زیاد می‌شود و دلش از شنیدن مناقب این بزرگواران روشن می‌شود.

بنابراین، نباید تصور کرد که رسالت صدا و سیمای جمهوری اسلامی در زمینه ترویج و گسترش معارف مهدوی، تنها به این خلاصه می‌شود که در شب‌های جمعه یا آخرین ساعات روز جمعه، دقایقی را به امام زمان (عج) اختصاص دهد و با پخش چند شعر و قطعه ادبی، همراه با تصاویری از مسجد مقدس جمکران، مردم را سرگرم کند. رسالت رسانه ملی آن‌گاه به طور کامل محقق می‌شود که برنامه‌های مهدوی موجب افزایش معرفت و محبت مردم به امام عصر گردد.

۷. نوآوری در قالب و محتوا

با یک نگاه اجمالی به برنامه‌هایی که صدا و سیمای جمهوری اسلامی در سال‌های اخیر، در زمینه مهدویت تولید و پخش کرده است، به روشنی می‌توان دریافت که این برنامه‌ها بیشتر در قالب گفت‌وگو، میزگرد، برنامه‌های ترکیبی و گاه مستند بوده است و نوآوری و ابتکار، چه از نظر قالب و چه از نظر محتوا، در این برنامه‌ها، کمتر به چشم می‌خورد. این در حالی است که رسانه‌های رقیب برای تبیین، تبلیغ و ترویج معارف آخرالزمانی کتاب مقدس، از همه توأم‌نده‌های خود بهره می‌گیرند و از همه قالب‌های برنامه‌سازی، با هوشمندی تمام استفاده می‌کنند.

بی تردید، برای احیا و گسترش فرهنگ مهدویت و انتظار در جامعه شیعی ایران و در سطح جهانی، نیازمند بهره‌گیری از همه ابزارهای رسانه‌ای، به ویژه صدا و سیما هستیم و تا زمانی که صدا و سیما نتوانند معارف مهدوی را با استفاده از قالب‌های جذاب برنامه‌سازی، به جامعه عرضه کنند، نمی‌توان انتظار داشت که این معارف، چنان‌که باید و شاید، در میان همه اقوام، به ویژه نسل جوان نهادینه شود.

با توجه به آنچه گذشت، بر مدیران و برنامه‌سازان رسانه‌ملی لازم است با بهره‌گیری از دیدگاه‌های کارشناسان، به تحولی اساسی در چگونگی عرضه معارف مهدوی از صدا و سیما دست بزنند و به جای طرح مباحث تکراری در قالب‌های کلیشه‌ای، مباحث جذاب و شینیتی مهدوی را با بهره‌گیری از قالب‌های متنوع برنامه‌سازی، از جمله قالب نمایش، به مخاطبان خود عرضه کنند.

۸. توجه ویژه به کودکان و نوجوانان

بهترین زمان برای آموزش و درونی‌سازی آموزه‌های دینی، سنین کودکی و نوجوانی است و اگر نهادها و دستگاه‌های آموزشی و تبلیغی بتوانند در این سنین، معارف دینی را در قالب‌هایی زیبا و جذاب، به مخاطبان ارائه دهند، می‌توان امیدوار بود که این معارف برای همیشه، در ذهن و دل آنان خواهد ماند. از این رو، صدا و سیما جمهوری اسلامی اگر در پی احیا و گسترش فرهنگ مهدویت و انتظار در جامعه شیعی ایران است، در درجه اول، باید به مخاطبان میلیونی کودک و نوجوان این سرزین بینندشد و سهم عمدتی از برنامه‌های مهدوی خود را به این گروه سنی اختصاص دهد. یعنی چیزی که امروز در برنامه‌های صدا و سیما، کمتر دیده می‌شود.

۹. آسیب‌شناختی و آسیب‌زدایی مستمر

در جامعه ما، فرهنگ مهدویت و انتظار دچار آسیب‌ها و آفت‌های متعددی شده و بسیاری خرافه‌ها و اندیشه‌های واهی و می‌اساس با آن مخلوط شده است. از این رو، بر همه سازمان‌ها، نهادها و مؤسسه‌هایی که در پی تبلیغ و ترویج این فرهنگ هستند، لازم است که با آسیب‌شناختی و آسیب‌زدایی مستمر، معارف ناب مهدوی را به مردم ارائه دهند. صدا و سیما جمهوری اسلامی نیز از این قاعده مستثنی نیست و مدیران و برنامه‌سازان رسانه‌ملی نیز باید بکوشند با اتخاذ تدبیر پیش‌گیرانه و نظارت دقیق و مستمر، بر ساخت برنامه‌های مهدوی رسانه، ته آین برنامه‌ها را از آسیب‌هایی چون عوامل‌دگی، سطحی نگرفتی، خرافه‌گرایی، برداشت‌های نادرست و... که این روزها، برخی مجالس، مراسم و آثار مهدوی به آن دچار شده‌اند، حفظ کنند، بلکه این برنامه‌ها را به ابزاری قادرمند برای مقابله با آسیب‌ها و آفت‌های موجود تبدیل نمایند.

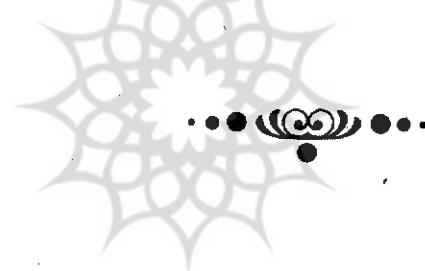
۱۰. ارائه تصویری زیبا و دوست‌داشتنی از قیام جهانی امام عصر (عج)

یکی از رسالت‌های مهم صدا و سیما در زمینه تبلیغ و ترویج مهدویت و انتظار، زدودن غبار اوهام از چهره زیبایی قیام جهانی و حکومت عدل امام مهدی (عج) است. متأسفانه به دلیل

تبیینات نادرست و اطلاعات غلطی که در اختیار جوانان و نوجوانان این سرزمین قرار گرفته، بیشتر آنان تصور مناسبی از ظهور امام زمان و پیامدهای آن در ذهن ندارند و حداکثر چیزی که از این قیام عدالت گستر می‌دانند، این است که آن حضرت با شمشیر قیام می‌کند، عده زیاد را به قتل می‌رساند، چند سالی حکومت می‌کند و سپس به دست پیروزی به شهادت می‌رسد. در حالی که آن قدر زیبایی‌ها و لطافت‌ها در این حرکت اصلاح‌گرانه جهانی وجود دارد که همه انبیا و اولیا در آرزوی دیدن آن بوده‌اند.

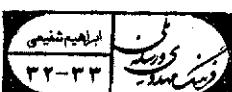
اکنون دست اندرکاران رسانه ملی باید بخش مهمی از برنامه‌های مهدوی را به ارائه تصویر جهانی پس از ظهور، بیان زیبایی‌های آن و تبیین تحولات مثبتی که در عصر ظهور، در همه عرصه‌های زندگی انسان رخ می‌دهد، اختصاص دهند.

این مجال اندک جای طرح تمامی اتفاق که لازم است رسانه در زمینه مهدویت به آنها پیراذارد نبود ولی بی تردید رسانه‌ملی در این زمینه رسالت مهمی دارد که بایست بیش از پیش به آن پیراذارد. رسالتی که نشانه اسلامی و شیعی بودن رسانه ما به قوام و انجام آن است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی پortal جامع علوم انسانی

• منابع سخنان مقام معظم رهبری در
دفتر نشریه موجود است.

پرتو
پرتو

پرتال جامع علوم انسانی